

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravnštvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za ostanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Shod kat. mož na Dunaji.

V dneh 26. do 29. novembra t. l. se obhaja na Dunaji velik shod katoliških mož iz cele Avstrije. Po pripravah sodeč upamo, da bode v resnici lep dokaz za to, da je Avstrija slej ko prej katoliška ter da biva v njej dovolj pogumnih mož, ki se ne vstrašijo boja, ki jim ga vsiljuje brezverski liberalizem naših dni — boja za pravice sv. kat. cerkve. Ker želimo in upamo, da pojde več naših premožnejših bralcev na shod, drugi pa da ga bodo veseli, za to podamo dnes vsem našim bralcem oklic, s katerim se obrača dotični odbor do kat. ljudstva, ter zove kat. može na shod. Glasi se:

Katoliki Avstrije! Ednajst let je minolo, kar je bil prvi in doslej edini katoliški shod za skupno državo. Tisočkrat razlegal se je glas za drugi katoliški shod. In v resnici opravičene so te želje. Minoli so časi, ko je mogel priprosti vernik, navadni meščan omejiti se na svoje zasebne stvari. Danes sili položaj cerkve vsacega katolika, da brani najvišje koristi, razmere človeštva ga silijo, da se prime resnega socijalnega dela.

Zato je treba, da se izčistijo ideje, zjedini želje in poživi moško navdušenje za delo. In to ni lahko mogoče brez shodov in čem večji, tem boljši so, kolikor človek sodi.

Skušnje nas učé, da občni katoliški shodi mnogo pripomorejo, naj se izpolnijo ti pogoji. Jasnost širijo omikani možje iz raznih krajev in stanov z mirno in prosto besedo, možje, ki ljubijo resnico, če tudi zahteva žrtve.

Edinost pospešuje trdna vez zvestobe in udanosti pastirjem cerkvenim in vednemu najvišjemu poglavarju; edinost pospešujejo združena srca, ki bijejo katoliško in katerim se je treba le združiti, da se razumejo.

Navdušenje vzbuja pogled na veliki zbor, ki javno pokaže svojo vero in v katoliški zvestobi rešuje velika vprašanja človeštva.

In ko se razide zbor, širijo se tudi z vsa-

kim vdeležnikom po širni državi ideja, načrt in navdušenje ter povsod se pojasnjujejo, vsejajo in navdušujejo za sveto delo.

Na delo torej, čas je ugoden! Socijalna da sili ves svet, da se temeljito prenovi družred; storimo mi svoje skupno za veliko bliža se koncu leto petdesetletnice sv. Oci. praznujmo ta konec s katoliškim dejanjem! Bliža se štiridesetletnica Nj. veličanstva našega cesarja: praznujmo jo s patrijotičnim dejanjem! Zberimo se na občni katoliški shod, da ta naj bo pričetek pomlajenih katoliških teženj, odločnega delovanja do pravega namena v edinosti!

Katoliško bomo delali, če pospešujemo cerkveno mišljenje in hotenje, a bo tudi domoljubno delovanje, ker pospešuje socijalni mir, in ker krepki katoliški duh krepí Avstrijo, kajti Avstrije podlaga sloni na katoliškem krščanstvu.

Zato, katoliški možje vseh dežel in jezikov habsbursko-lotarinške monarhije, pridite in vdeležite se drugega občnega katoliškega shoda za vso državo, ki bo na Dunaji od 26. do 29. novembra.

Velika vprašanja sedanjosti bodo se tam obravnavala. Najbolj pereče, socijalno vprašanje obravnavalo se bode najobširneje. Pretresavala se bode opravičena zahteva vseh zvestih katolikov gledé verske šole. Resno in vestno obravnavala se bodo načela, po katerih naj se vravnata pouk in vzgoja.

Gojitev vednosti in umetnosti, kakor so na blagor človeštvu in na čast viru vse modrosti, bode predmet skupnim posvetovanjem.

Gledé na časnikarstvo in slovstvo, ki si je v sedanjih časih na vseh poljih človeškega življenja pridobilo tolik upliv, bode se posvetovalo, kako naj bi tudi mi svoje povzdignili do prave veljave, da podpiramo z njim prestol in altar ter rešimo milijone časne in večne nesreče.

Pazljivo bode se razpravljalo o vsem, kar

moremo prištevati h katoliškemu življenju in društvenemu delovanju.

Katoliki Avstrije! Ne pustimo, da bodo kedaj rekli naši vnuki: „Naši očetje so bili malomarni za vsa velika vprašanja človeštva, prekratkovidni, da bi jih cenili, preozkosrčni, da bi se združili; preboječi za delo in žrtve“.

Torej združeni v boj sedanjosti! To nam zagotovi blagoslov prihodnosti.

Kar pa je Gospod posebne blagoslove obljubil onim podjetjem, ki so priporočena njegovemu božjemu Srcu, izročimo ta drugi občni avstrijski katoliški shod v varstvo božjemu Srcu Jezusovemu in prosimo vse, ki ljubijo Boga in njegovo sv. cerkev, cesarja in domovino, naj prosijo v molitvi presveto Srce Jezusovo milosti in blagoslova za važno in veliko delo, katero pričenjamo.

Na Dunaji, Vseh svetnikov dan 1888.

Anton grof Pergen,
odb. načelnik.

Gospodarske stvari.

Jesen in sadno drevje.

Veliko se govori in piše o sadnem drevju v naših dneh in če hoče človek gledati na vse to, kar se mu svetuje, težko, če dohaja, če prepozna, da je to tudi tako potrebno, kakor se mu razkazuje. Mi sicer ne znamo, ali še beró naši bralci druge reči, ki spadajo v gospodarstvo, kakor so te, ki jih mi razpravljamo v našem listu. Za tisto se ve, da prevzame list, ki o čem piše, poroštvo na svoje roke.

Ker podamo mi našim bralcem, za to smo več ali manj tudi porok, da je tako, kakor pišemo. Kolikor poznamo v obče reči, ki se ponudijo sem ter tje našim bralcem, ne bode krivo, če se ravna po njih, za vse pa se vé, da ne prevzamemo poročstva. Iz velike večine je dobro, kar se jim tu in tam svetuje.

Na eno pa je vendar le dobro, če opomenimo naše bralce — na to, da ne verjamejo vsega, kar jim nasvetuje kje kdo ustmeno; to ni vselej dobro. Pri tem naj bodo naši bralci oprezní, posebno kedar jim ponuja kdo reči za kup, za to, da kupijo od njega, bodi že mlada drevesca ali pa tudi le mladike, ki so, kakor se jim pravi, že zlahtne. To po gostem ni resnica in če kupi človek tako reč, ne da ve, je-li tudi pravo blago, katero kupi, tedaj ostane velikokrat na cedilu, čez več let še le izpozna, da so ga ukanili.

Za to bodi gospodar v taci rečéh oprezen, naj ne kupuje dreves, naj ne ravna z njimi, kakor mu kdor bodi to nasvetuje. Sedaj stojimo v jeseni. Ne bode izmed naših bralcih veliko, ki bi ne imeli že kaj zlahtnih sadnih dreves.

To je dobro ali ni še vse, sedaj jim treba, da le-to tudi lepo okovarijo, to je, da znajo, kako gre taka drevesca oskrbeti, da ne bode škoda pri njih vsled dolge zime.

Mi jim svetujemo v tem, naj omažejo drevesa z apneno zmesjo in to gori do venca drevesa. Zakaj? — Tako mazilo, iz frišnega apna, ovaruje drevo prehude zime, ob enem pa vkonča veliko mrčesjadi, ki se je zarila v skorjo, osnaži drevo mahú in drugih vzrastkov, ki so sicer drevesu na škodo.

Ako se prida apnu še nekaj krvi, bodi katere koli ali tudi kaj tega, kar pride iz stranišč, tedaj je tako mazilo dobro zoper zajčji zob. Večkrat, ko se tako mazilo daje drevesu, bolje je za drevo in tudi listne uši se ne primejo več taci dreves. Krvne uši — zoper te pa ni tako mazilo, kajti tudi pri njem zaredi se ti jih lahko, ne da znaš, odkodi da so prišle.

Podlesek in njega odprava.

Na travnikih prikaže se meseca septembra in oktobra neka rdeče-modra rastlina v mnogem številu in pravimo ji podlesek. Ta rastlina cvete jeseni, liste pa požene še le spomladi in zori potlej po leti. Ona je hudo strupena in je torej potrebno, da jo zatremo, kjer koli in brž, ko nam je mogoče.

To pa ni lahko, ker prodira njena čebulja globoko v zemljo, celo čez 30 cm. Najleže se zatira spomladi, ko požene listje. Zato nam služi prišpičena palica. Z njo greš po travniku, na katerem imaš to grdobo in ko jo zapaziš, idi in zabodi s palico sredi med listje, tako, da jo spraviš 40 do 50 cm. globoko ter raniš ob enem rastlino t. j. njeno čebuljo. Potem pa potegni palico ven in pusti luknjo, kakoršnja je nastala, naj se napolni z dežnico! Mokrota škoduje čebulji, ker je dobila ranó in zato začne trohneti. Brž ko ne je bode konec.

Veliko manj bode ti potlej jeseni cvelo podleska in toraj bode tudi veliko manj listja na spomlad. Ako stori človek potlej v spomladi zopet tako, kakor prvo leto, tedaj spraviš še te rastline, ki so ti ostale prvo leto, srečno s travnika. Delo to ni težko in ne hodi predrago. Priden delavec zabode lahko na den do 300krat v zemljo, to pa že nekaj izda, grdobe bode k malu konec. Ker je v naših dneh živina še skorej edina, iz katere dobimo večji denar, za to nam bodi tudi največja skrb za vse, kar služi živinoreji!

Sejmovi. Dne 10. novembra pri sv. Martinu pod Vurberkom, v Poličanah in na Ponikvi. Dne 11. novembra pri sv. Martinu na Paki. Dne 12. novembra v Ormoži, v Hočah, v Marenbergu, pri sv. Martinu pri Slov. Gradci, v Oplotnici, na Malih Rodnah, v Imenem in v Laškem trgu. Dne 14. novembra v Imenem (za svinje.)